

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2386

Na temelju članka 94. stavka 2. Zakona o hrani (»Narodne novine« br. 46/07, 155/08), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O KAKVOĆI PROIZVODA OD SRDELE¹[\[1\]](#)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju zahtjevi kakvoće kojima u proizvodnji i stavljanju na tržište moraju udovoljavati proizvodi od srdele, a odnose se na:

- nazive, definicije te opće zahtjeve;
- vrstu i količinu sirovina, dodane sastojke i druge tvari koje se upotrebljavaju u proizvodnji i preradi;
- dodatne zahtjeve označavanja.

Članak 2.

U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Proizvod od srdele* su proizvodi od ribe vrste *Sardina pilchardus* Walbaum;
2. *Proizvodi tipa proizvoda od srdele* su proizvodi koji se označavaju i stavljaju na tržište na isti način kao i proizvodi od srdele, a proizvode se od sljedećih vrsta ribe:
 - *Sardinops melanosticus*, *S. neopilchardus*, *S. ocellatus*, *S. sagax*, *S. caeryleus*;
 - *Srdelella aurita*, *S. brasiliensis*, *S. maderensis*, *S. longiceps*, *S. gibbosa*;
 - *Clupea harengus*;
 - *Sprattus sprattus*;
 - *Hyperlophus vittatus*;
 - *Nematalosa vlaminghi*;
 - *Etrumeus teres*;

- *Ethmidium maculatum*;
- *Engraulis anchoita*, *E. mordax*, *E. ringens*,
- *Opisthonema oglinum*;
- *Strangomera bentincki*.

Članak 3.

Na označavanje proizvoda iz članka 2. ovoga Pravilnika primjenjuju se odredbe Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (»Narodne novine« 41/08)2[2] te odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na označavanje.

II. POSEBNE ODREDBE

Članak 4.

Kao proizvodi od srdele na tržište se smiju stavljati samo proizvodi koji udovoljavaju odredbama članka 9. ovoga Pravilnika i da su:

- određeni unutar tarifnih brojeva 1604 13 11, 1604 13 19 i 1604 20 50 10 prema važećoj Uredbi o Carinskoj tarifi;
- proizvedeni isključivo od ribe vrste *Sardina pilchardus* Walbaum;
- pakirani u hermetički zatvorenu ambalažu u odgovarajućem tekućem mediju;
- sterilizirani na odgovarajući način.

Članak 5.

Srdele se na tržište stavljaju tako da im je na odgovarajući način uklonjena glava, škrge, rep i unutarnji organi osim jajašaca, riblje mliječi i bubrega, a ovisno o zahtjevima tržišta, kralježnica i koža.

Članak 6.

(1) Prema načinu obrade, proizvodi od srdele stavljaju se na tržište kao:

1. *sardina*: osnovni proizvod, riba kojoj je na odgovarajući način uklonjena glava, škrge, unutarnji organi i rep. Glava mora biti uklonjena vertikalnim rezom na kralježnicu u visini škrge.
2. *sardina bez kosti*: kao proizvod iz točke 1. ovoga članka kojem je uklonjena kralježnica.
3. *sardina bez kože ili kosti*: kao proizvod iz točke 1. ovoga članka kojem je uklonjena kralježnica i koža.

4. *fileti sardine*: dijelovi mesa dobiveni rezom paralelnim uz kralježnicu uzduž cijele duljine ribe ili jednog njezinog dijela, nakon uklanjanja kralježnice, repa i ruba potrbušnice. Fileti mogu biti sa ili bez kože.

5. *dio trupa sardine*: dijelovi srdele koji priliježu uz glavu, duljine najmanje 3 cm, koji se dobivaju od proizvoda iz točke 1. ovoga članka poprečnim rezovima duž kralježnice.

(2) Proizvodi od srdele stavljaju se na tržište obrađeni i na drugi način pod uvjetom da se jasno razlikuje od onih navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Članak 7.

(1) Tekući mediji koji se upotrebljavaju sa ili bez dodatka drugih sastojaka jesu:

1. maslinovo ulje;
2. druga rafinirana biljna ulja, uključujući ulje komine masline, koja se upotrebljavaju pojedinačno ili u mješavini;
3. umak od rajčice;
4. vlastiti sok (tekućina izlučena iz riba tijekom toplinske obrade), otopina soli ili voda;
5. marinada, sa ili bez vina;
6. bilo koji drugi tekući medij, pod uvjetom da je jasno naznačena razlika od tekućih medija navedenih pod točkama 1.-5. ovoga stavka.

(2) Tekući medij iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ne smije se miješati s drugim uljima. Tekući mediji iz stavka 1. točke 2.- 6. ovoga članka smiju se miješati.

Članak 8.

(1) Nakon sterilizacije, proizvodi moraju udovoljavati sljedećim minimalnim zahtjevima:

1. Proizvodi opisani člankom 6. stavkom 1. ovoga Pravilnika:
 - moraju biti ujednačene veličine i pravilno raspoređeni u konzervi;
 - moraju se lako odvajati jedni od drugih;
 - ne smiju imati većih prijeloma u trbušnoj stijenci;
 - ne smiju imati većih prijeloma ili rezova u mesu;
 - ne smiju imati tkivo žute boje, uz iznimku manjih tragova te boje;
 - moraju imati meso specifične čvrstoće, koje ne smije biti previše vlaknasto, mekano ili spužvasto;

– moraju imati meso svijetle ili ružičaste boje, bez crvene boje oko kralježnice, uz iznimku manjih tragova te boje.

2. Boja i konzistencija tekućeg medija mora odgovarati njegovom opisu i upotrijebljenim sastojcima. U slučaju kada se kao tekući medij upotrebljava ulje, ono ne smije sadržavati kapljice vode u količini većoj od 8% neto mase.

3. Okus i miris proizvoda mora biti karakterističan za vrstu *Sardina pilchardus* Walbaum i upotrijebljeni tekući medij, bez gorkog okusa, bez pojave oksidacije ili užeglosti.

4. Proizvod ne smije sadržavati nikakva strana tijela.

5. Kod proizvoda s kostima, kralježnica se mora lako odvajati od mesa i mrviti pod pritiskom.

6. Proizvodi bez kože i kosti ne smiju sadržavati značajnije ostatke istih.

(2) Konzerva ne smije biti deformirana niti imati vanjske znakove oksidacije.

Članak 9.

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane², naziv proizvoda mora odgovarati omjeru između količine srdele u ambalaži nakon sterilizacije i neto količine, izraženih u gramima.

(2) U slučaju iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika, omjer iz stavka 1. ovoga članka mora biti najmanje:

1. 70% pri upotrebi tekućeg medija iz članka 7. točke 1. 2. 4. i 5. ovoga Pravilnika;

2. 65% pri upotrebi tekućeg medija iz članka 7. točke 3. ovoga Pravilnika;

3. 50% pri upotrebi tekućeg medija iz članka 7. točke 6. ovoga Pravilnika.

(3) U slučaju iz članka 6. stavka 2. ovoga Pravilnika, omjer iz stavka 1. ovoga članka mora biti najmanje 35%.

(4) Kada su uvjeti iz stavka 2. ovoga članka ispunjeni, naziv mora biti nadopunjen podatkom o postupku obrade srdele sukladno članku 6. ovoga Pravilnika i podatkom o upotrijebljenom tekućem mediju.

(5) Kod proizvoda u ulju podatak o tekućem mediju označava se na sljedeći način:

– »u maslinovom ulju«, kada se upotrebljava maslinovo ulje ili

– »u biljnom ulju«, kada se upotrebljavaju druga rafinirana biljna ulja, uključujući ulje komine masline, ili njihove mješavine ili

– »u...ulju«, uz navođenje vrste ulja.

(6) U slučaju ostalih proizvoda od srdele, osim onih navedenih u stavku 2. ovoga članka, naziv proizvoda je opisni. Iznimno od članka 4. podstavka 2. ovoga Pravilnika, u slučaju iz članka 6. stavka 2. ovoga Pravilnika, ostali proizvodi od srdele u kojima se upotrebljava homogenizirano meso srdele, a kod kojeg je mišićna struktura razgrađena, smiju sadržavati i druge vrste ribe koje su prošle isti postupak proizvodnje, pod uvjetom da je udio srdele najmanje 25%.

(7) Nazivi definirani sukladno odredbama ovoga članka smiju se upotrebljavati za proizvode iz članka 4. ovoga Pravilnika.

Članak 10.

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane², proizvodi tipa proizvoda od srdele mogu se stavljati na tržište pod nazivom koji uključuje riječ »sardine« nadopunjenim latinskim nazivom roda i vrste ribe te zemljopisnim područjem gdje je riba ulovljena.

(2) Naziv iz stavka 1. ovoga članka mora biti jasno označen na proizvodu.

(3) Zemljopisno područje označava se jednim od naziva iz Priloga 1. ovoga Pravilnika, uzimajući u obzir odgovarajuću identifikaciju područja iz toga Priloga.

(4) Pod jednim nazivom hrane može se stavljati na tržište samo jedna vrsta ribe.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Prilog 1. tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 12.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o kvaliteti riba, rakova, školjaka, morskih ježeva, žaba, kornjača, puževa i njihovih proizvoda (»Narodne novine« 53/91, 158/03) u dijelu koji se odnosi na proizvode od srdele.

(2) Proizvodi proizvedeni i označeni prema propisu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji propisuje ovaj Pravilnik, mogu se stavljati na tržište najkasnije do 1. siječnja 2011. godine i nalaziti se na tržištu do isteka roka trajanja.

Članak 13.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika stavljaju se izvan snage danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: NP 011-02/09-01/146

Urbroj: 525-13-2-0493/09-20

Zagreb, 30. srpnja 2009.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

PRILOG 1.

NAZIVI I IDENTIFIKACIJA ZEMLJOPISNIH PODRUČJA

Naziv zemljopisnog područja iz članka 10. stavka 1.	Identifikacija područja ³
Sjeverozapadni Atlantik	Područje FAO 21
Sjeveroistočni Atlantik ⁴	Područje FAO 27
Baltičko more	Područje FAO 27.III d
Zapadni srednji Atlantik	Područje FAO 31
Istočni srednji Atlantik	Područje FAO 34
Jugozapadni Atlantik	Područje FAO 41
Jugoistočni Atlantik	Područje FAO 47
Sredozemno more	Područja FAO 31.1, 37.2 i 37.3
Crno more	Područje FAO 37.4
Indijski ocean	Područja FAO 51 i 57
Tihi ocean	Područja FAO 61, 67, 71, 77, 81, 87
Antarktik	Područja FAO 48, 58 i 88
Arktičko more	Područje FAO 18

³ Godišnjak FAO. Statistički podaci o ribolovu. Ulov. Vol. 86/1. 2000.

⁴ Isključujući Baltičko more.

[1] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2136/89 od 21. lipnja 1989. o tržišnim standardima za konzerviranu sardinu

[2] Pravilnikom su preuzete odredbe Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o usklađivanju propisa država članica koji se odnose na označavanje, prezentaciju i reklamiranje prehrambenih proizvoda